

YENİ MENKUL KIYMET YATIRIM ORTAKLIKLARINA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

III-48.5 sayılı Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği (“Tebliğ”) 27.05.2015 tarihli ve 29368 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 48, 49, 50 ve 51’inci maddelerine dayanılarak hazırlanan Tebliğ ile 29.08.2013 tarihli ve 28750 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği (III-48.2) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeni Tebliğ’de menkul kıymet yatırım ortaklıkları, sabit sermayeli ve değişken sermayeli olmak üzere iki türde düzenlenmiştir. Böylece, Türk sermaye piyasalarına yeni bir finansal kurum olan değişken sermayeli yatırım ortaklıkları (DSYO) kazandırılmıştır.

Tebliğ, *sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıklarının* kuruluşuna ve kurucularına, paylarının halka arzına, pay devirlerine, ortaklarında ve yöneticilerinde aranacak niteliklere, yönetim ilkelerine, faaliyet esaslarına, portföy sınırlamalarına, portföyünde bulunan varlıkların değerlemesine ve saklanmasına, paylarını geri almalarına, kamuyu aydınlatma ve yatırımcıları bilgilendirme yükümlülüklerine, menkul kıymet yatırım ortaklığı statüsünden çıkmalarına, kâr payı dağıtımına ve tabi olacakları diğer yükümlülüklerle ilişkin ilke ve esaslar ile *değişken sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıklarının* kuruluşuna ve ortaklarına, paylarının ihracına, izahnameleri ve izahnamelerinin yayımlanmasına, kurucu paylarının devrine ve itfasına, yatırımcı paylarının itfasına, kurucu paylarına sahip ortaklarında ve yöneticilerinde aranan niteliklere, yönetim ilkelerine, faaliyet esaslarına, portföy sınırlamalarına, portföyünde bulunan varlıkların değerlemesine ve saklanmasına, kamuyu aydınlatma ve yatırımcıları bilgilendirme yükümlülüklerine, kâr payı dağıtımına, tasfiye ve sona ermeleri ile sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklıklarının değişken sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklığına dönüşümüne ve tabi olacakları diğer yükümlülüklerle ilişkin ilke ve esasları belirlemeyi amaçlamaktadır.

DSYO, 6362 sayılı Kanun'un 50'inci maddesinin birinci fıkrasında, sermayesi her zaman net aktif değerine eşit olan yatırım ortaklıkları olarak tanımlanmıştır. Net aktif değer ise varlıkların toplamından borçların toplamının düşülmesi suretiyle bulunan tutarı ifade eder. Aynı şekilde Tebliğ'in 41'inci maddesi de DSYO'yu, sermayesi her zaman net aktif değerine eşit olan, Kanun hükümleri uyarınca özelleştirme kapsamına alınanlar dahil Türkiye'de kurulan ihraççılara ait paylar, özel sektör ve kamu borçlanma araçları, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar hükümleri çerçevesinde alım satımı yapılabilen yabancı özel sektör ve kamu borçlanma araçları ile ihraççı payları, 12 aydan uzun vadeli olmamak üzere vadeli mevduat ve katılma hesabı, borsada işlem görmeleri kaydıyla; altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçları, yatırım fonu katılma payları, repo ve ters repo işlemleri, kira sertifikaları, gayrimenkul sertifikaları, yatırım kuruluşu ve ortaklık varantları ile yatırım kuruluşu sertifikaları, Takasbank para piyasası işlemleri, türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri, Sermaye Piyasası Kurulu'nca (Kurul) uygun görülen özel tasarlanmış yabancı yatırım araçları ve ikraz iştirak senetleri ve Kurulca uygun görülen diğer yatırım araçlarından oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulan sermaye piyasası kurumu olarak tanımlamıştır. Başka bir deyişle DSYO'nun portföyüne alınabilecek varlık ve araçlar, sabit sermayeli menkul kıymet yatırım ortaklığı ve menkul kıymet yatırım fonlarının portföyelerine dahil edilebilecek bütün varlıkları kapsamaktadır.

Tebliğ'in 38'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sabit sermayeli ortaklık statüsünden çıkma sadece değişken sermayeli ortaklığa dönüşüm suretiyle mümkün olacaktır.

Tebliğ'in 45'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca DSYO kuruluş şartları aşağıdaki gibidir:

- Anonim ortaklık şeklinde kurulması,
- Kurucularının, ortaklığın net aktif değerini, bu Tebliğde belirtilen süre ve esaslar dahilinde yatırımcı payları ihracıyla asgari olarak 4 milyon TL'ye artıracığını Kurula taahhüt etmiş olması,

- Başlangıç sermayesinin 2 milyon TL’den az olmaması,
- Paylarının nakit karşılığı çıkarılması ve pay bedellerinin tam ve nakden ödenmesi,
- Ticaret unvanında “Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı” ibaresine yer vermesi,
- 59 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere genel müdür ile yönetim kurulu üyelerinin belirlenmiş olması ve bu kişilerin bu Tebliğde öngörülen şartları taşımaları,
- Kurucularının bu Tebliğde öngörülen şartları haiz olması,
- Esas sözleşmesinin Kanun, bu Tebliğ ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olması,
- Kurulca yetkilendirilmiş bir kuruluşun portföy saklama hizmetini yürütmek üzere belirlenmiş olması, zorunludur.

Ayrıca Tebliğ’in 45’inci maddesinin ikinci fıkrası, değişken sermayeli ortaklık tarafından işletme adı kullanılmak istenmesi halinde, işletme adında ortaklık portföyü türüne ve “DSYO” kısaltmasına yer verilmesini şart koşmuştur.

Tebliğ’in 48 ve 49’uncu maddeleri, DSYO paylarının ihracı hususunu kurucu payları ve yatırımcı payları olmak üzere iki türde düzenlenmektedir.

Tebliğ’in 42’inci maddesi uyarınca DSYO’ların portföy yönetim hizmetini bir portföy yönetim şirketinden almaları gerekmekte olup; ortaklık portföyünün, yönetim stratejisi doğrultusunda, portföye dahil edilebilecek varlıklar konusunda yeterli bilgi ve sermaye piyasası alanında *en az üç yıllık tecrübeye* sahip portföy yöneticileri tarafından, yatırımcı lehine ve yatırımcının çıkarını gözetecek şekilde Kurul’un portföy yönetim şirketlerine ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde yönetilmesi zorunludur. Bununla birlikte DSYO’lar teftiş ve iç kontrol, muhasebe ve operasyon, risk yönetim sistemine ilişkin hizmetleri Tebliğ ile izin verilen diğer kuruluşlardan alabileceklerdir.

6362 sayılı Kanun’un 51’inci ve Tebliğ’in 91’inci maddeleri uyarınca değişken sermayeli yatırım ortaklıklarında, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun; anonim şirketlerde esas sermayeye, asgari sermaye miktarına, esas sözleşmenin asgari içeriğine,

ayni sermaye taahhütlerine, nominal değere, ortaklığın kendi paylarını iktisap veya rehin olarak kabul etmesine, sermaye artırımı ve azaltımı usulüne, pay taahhüdü ve ödenmesine, pay devrine ilişkin kısıtlamalarına, kâr-zarar hesabı ve kârın dağıtımına, yedek akçelere ve tasfiyeye ilişkin hükümleri uygulanmayacak olup, kendi özel mevzuatları geçerli olacaktır.